

DAVLAT BYUDJETI DAROMADLARINI TAKOMILLASHTIRISH

Ne`matov Umidjon Furqat o`g`li

O'zbekiston Respublikasi Bank

Moliya Akademiyasi Magistri

Kalit so'zlar: iqtisodiy o'sish, investitsiyalar, soliq stavkalari, daromadlar, mablag'lar, jamg'armalar.

Kirish: Davlat byudjeti daromadlarini oshirish mamlakatning iqtisodiy barqarorligi va rivojlanishi uchun juda muhimdir. Bu hukumatlarga jamoat talablarini qondirish, muhim xizmatlarni ko'rsatish va infratuzilma, ta'lim va sog'liqni saqlashga sarmoya kiritish imkonini beradi. Daromad oqimlarini optimallashtirish va ko'paytirish, shu bilan barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlash uchun turli strategiyalardan foydalanish mumkin.

Bugungi kunda mamlakatni modernizatsiya qilish va fuqarolik jamiyatini qurish jarayonida qonun ustuvorligiga asoslangan demokratik davlat qurish rejalashtirilgan. Bu, o'z navbatida, mahalliy byudjetlarning ko'payishini anglatadi va moliyaviy resurslarning asosiy manbai bo'lgan mahalliy soliqlar va yig'implarning ahamiyatli hisoblanadi.

Fiskal siyosatga qat'iy rioya qilish, davlatning ijtimoiy majburiyatlarini bajarish, ish haqi, pensiya, nafaqa va stipendiyalarni moliyalashtirish, yirik investitsiya loyihalarini moliyalashtirish va mamlakatning mudofaa qobiliyatini oshirish - bu eng muhim vazifalar. Bizning eng muhim ustuvor yanada makroiqtisodiy barqarorlikni mustahkamlash va yuqori sur'atlarini saqlab qolish uchun emas, shu jumladan davlat byudjeti barcha darajalarda muvozanatli bo'lishini ta'minlash, milliy valyuta va ichki bozorda narxlar darajasi barqaror.

Shu munosabat bilan biz faqat byudjet profitsiti haqida gapirishimiz mumkin va bu zarur. Bu strategik vazifa munozarani emas, shartsiz bajarishni talab qiladi. Davlat xazinasini moliyaviy resurslar bilan to'ldirishning asosiy manbai soliqlar bo'lganligi sababli, bu jamiyatimiz oldida turgan muhim ijtimoiy, iqtisodiy, ma'naviy, ma'rifiy va boshqa ko'plab vazifalarni bajarish uchun zarur bo'lgan pul miqdori. taqdim etilishi kerak.

Soliqlar davlat byudjetini to'ldiruvchi asosiy elementlardan biridir. Shuning uchun soliqlar milliy vazifalarni hal qilish uchun zarur bo'lgan mablag'larning to'planishini qo'llab-quvvatlash uchun davlat byudjetining daromad manbai sifatida ko'rib chiqilishi kerak.

Soliq tizimidagi soliqlar tabiati, predmeti, ob'ekti, iqtisodiy tabiati, qanday byudjet undirilishi va boshqalarga qarab turli yo'llar bilan guruhlanishi mumkin. Buning asosiy maqsadi soliqlarning mohiyatini to'liq anglash va ularni amalga oshirish mexanizmini ob'ektiv tahlil qilishdir.

Mamlakatimizda bozor munosabatlarini liberallashtirish jarayonida belgilangan soliqlar iqtisodiyotni o'z vazifalariga muvofiq tartibga solish, uning rivojlanishini rag'batlantirish, fuqarolarning erkin va farovon hayotini ta'minlash va uni demokratik davlatdan fuqarolik jamiyatiga yo'naltirish bilan bog'liq. shuningdek, u bir qator muhim funktsiyalarni bajarishi kerak.

Har qanday soliq singari, to'g'ridan-to'g'ri soliqlar ham jamiyatning iqtisodiy rivojlanishiga bevosita va bilvosita ta'sir ko'rsatadi. Shuningdek, to'g'ridan-to'g'ri soliqlar soliq to'lovchilarga va ular orqali milliy iqtisodiyotga bilvosita ta'sir ko'rsatadigan holatlar mavjud, shu jumladan milliy iqtisodiyotga xorijiy investitsiyalarni jalb qilishni rag'batlantirish yoki tartibga solish va mahalliy ishlab chiqaruvchilar tomonidan qayta investitsiya qilish; ishlab chiqarilgan tovarlar (xizmatlar, ishlar) tannarxiga ta'sir soliq to'lovchilar tomonidan, ya'ni soliq bazasiga ortiqcha xarajatlar qo'shish, xarajatlarning ayrim

turlari education umumiy daromad soliq mahsulotlari qiymati kiritilgan.sub'ektlarning faoliyati rag'batlantiriladi va kerak bo'lganda saralanadi.

To'g'ridan-to'g'ri soliqlarning iqtisodiy rivojlanishga bevosita ta'siri asosan soliq stavkalarini o'zgartirish, ya'ni iqtisodiy vaziyatga qarab ularni kamaytirish yoki oshirishdan iborat;

to'g'ridan-to'g'ri soliqlar ob'ekti hajmiga ta'sir qilish orqali soliq solinadigan ob'ektlar sonini yoki hajmini oshirish yoki kamaytirish;

to'g'ridan-to'g'ri soliqlar bo'yicha soliq imtiyozlarini aniqlash asoslarini (mezonlarini) murakkablashtiring yoki soddalashtiring, soliq imtiyozlari sonini ko'paytiring yoki kamaytiring;

Soliq turlarini bir xil ob'ekt bilan birlashtirish va soliqqa tortish usullarini belgilash soliq to'lovchilar faoliyatiga, shuningdek soliq tushumlari hajmiga bevosita ijobiy yoki salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Xulosa

Davlat byudjeti daromadlarining yaxshilanishi iqtisodiy barqarorlik va barqaror rivojlanishni ta'minlashning muhim omilidir. Keng qamrovli siyosatni qabul qilish, daromad manbalarini diversifikatsiya qilish va davlat xarajatlarini samarali boshqarish orqali hukumatlar o'zlarining moliyaviy imkoniyatlarini oshirishi va o'z fuqarolarining ehtiyojlarini samarali qondirishi mumkin.

Siyosatchilar uchun keng ko'lamli ishlarni bajarish juda muhimdir strategies.By shunday qilib, mamlakatlar farovon kelajakka yo'l ochib, o'z jamiyatlarini yaxshilashga sarmoya kiritishi va iqtisodiy farovonlikni ta'minlashi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. G'aybullaev O.O'roqov U.O'zbekiston Respublikasida byudjet tizimi va jarayoni. O'quv qo'llanma. – T.: —Baktria press, 2016 y. – 168 b.
2. Harakatlar strategiyasi asosida jadal taraqqiyot va yangilanish sari. Risola / Bekmurodov M. va boshqalar. – T.: G'afur G'ulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2017 y. – 108 bet.
3. Nurmuxamedova B.I. Davlat byudjeti. Darslik. – T.: —IQTISODMOLIYA, 2018. – 630 b.
4. Nurmuxamedova B., Kabirova N. —Moliya, O'quv qo'llanma. T.: IQTISOD-MOLIYA, 2017. 224 b.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning Birlashgan Millatlar Tashkiloti Bosh Assambleyasining 72-sessiyasidagi nutqini o'rganish bo'yicha ilmiy-ommabop risola. – T.: —Ma'naviyat, 2017 y. – 184 b.